

REDACȚIA
Arad, Str. Aulich (Adam)

ABONAMENTUL

Pentru Austro-Ungaria:
pe l an fl 10; pe l,
an fl 5; pe 1/4 de an
fl 250; pe l lună fl 1N-rii de Duminecă pe
an fl. 2.—Antr-o Românie și străinătate
pe an 40 franci.

Manuscrise nu se înțelegă.

TRIBUNA POPORELUI

Anul III.

Număr de Duminecă

Nr. 11.

Chestia națională în Dietă.

Am adus deja la cunoștința cetăților noștri, că impotriva „Tribunei Poporului” procuratura din Oradea a pornit al treilea proces de presă. De astădată e vorba să-l apuce pe neînfrântul luptător Dr. V. LUCACIU, pentru scrisoarea (intitulată „O salutare”) ce a adresat, în numărul dela 9/21 Ianuarie al ziarului nostru, către studentul Lucian Boloș, pe care ministerul unguresc l-a oprit a cerceta vreo scaloală înaltă din patrie, silindu-l astfel să ia în mâna „bâta de căleotie”, cum scrie Lucaciu, și să părăsească ţara și vatra strămoșească.

Nainte de a ne vesti oficios despre acest proces, fie pe noi, fie pe dl Lucaciu, procuratura din Oradea a orânduit impotriva noastră o perchișie, lucru ce nu ni-s'a mai întemplat.

Mercuri după ameazi, la oarele 3, dl jude Dr. Körtvélyessy, însotit de un locotenent de poliție, un scriitor și de doi polițiști a venit la redacția și tipografia noastră, căutând cu de-amănuntul prin toate cutiile și coșurile, bădiar și pe jos, doar vor găsi manuscrisul scrisorei cu pricina a lui Lucaciu. In redacție și administrație se aflau d-nii Augustini și G. Morovan, cu cari s'a și încheiat procesul verbal.

Negăsind însă nimic, desii au rescolit toate, comisia s'a dus la locuința redactorului nostru responsabil, bolnav în pat.

Dl Russu Sirianu a spus dlui jude că zadarnic va rescoli, manuscrisul cu pricina nu-l va găsi, de oarece și la redacție nici acasă nu păstrează manuscrisele după cari s'a publicat deja ceva în foaie.

Judele totuși, a început să caute prin masa de scris a primului nostru redactor, însă n'a găsit nimic.

A plecat deci mulțumindu-se să consteze exemplarele din acel număr al foii în care s'a publicat scrisoarea dlui Dr. V. Lucaciu.

Va să zic procurorul face după cum prevezusem la vreme: aplică asupra noastră nu legea de presă, ci acea ordinație ministerială care se scosese impotriva socialistilor când cu rezvătirile săngeroase de pe Alföld.

Protestăm din toate puterile noastre în contra acestui nou soiu de șicanare și prizonire.

Lupta Sérbiilor. Comunele bisericești sérbești nu slăbesc deloc în hărnicia de a trimite jalbe peste jalbe la M. Sa Măsarchul, deși stăpânirile ungurești au exoperat, că toate cele înaintate până acum să fie trimise înapoi. Sérbi sunt incredințati, că M. Sa știe despre petițiunile lor și speră, că nu se vor fi tânguit de geaba.

După cei din Santova, de cari am spionat în numărul trecut, se vor lua și Soția din celelalte comune, și se vor înțepa la vechea lor biserică, încreșințăind, că numai în ea își vor putea mănuia limba.

Lăsăm ziarelor „patriotice” respunderea pentru cele ce scriu. Din parte-ne nu ne-am mira însă, dacă îmădenăr, țărani amăriți de prizonirile îndreptate contra iubitului lor pă-

rinte, ar fi pus pe fugă pe voinicul de notar. În sfârșit cel mai mic reu de care e vrednic nu el, stracul, ci cei ce-l asimăță împotriva dl-i dr. V. Lucaciu, care de când a ieșit din temniță, într-un z gicanat când de stăpânește ungurească când de părotosul vîlădică Szabó.

LUPTA IN CONGRAGATIE.

Vorbirile dlor. M. Veliciu, Dr. I.

Suciul și V. Mangra. —

Alegeri. — Un rătăcit.

Invingere.

Sedinea de Mercuri a congregației unui comitatului Arad a fost pentru Români un prilej de a și arăta și puterea și puterile lor politice față de nouă stăpâni, care deși la Budapesta e primenită, aici însă, în comitatul lucrurile merg tot ca sub Bánffy. Până când? Vom vedea. De bună seamă însă cu în măsura ce Români își strâng puterile, atot-puternicia fizionomului scade.

Români au luat aproape toți partea, adunare. Abea au lipsit căci va.

M. Veliciu, V. Mangra, Dr. St. C. Pop, Dr. I. Suciu, Dr. N. Oncu, Dr. Liviu Tămașdan, Dr. N. Ciacian, Dr. Vesa, Dr. Sever Ispravnic, protopopii M. Bocșan, V. Beles și C. Gurban; I. Beles, Sever Bocșan, Arcadiu Cacineca, Augustin Beles, Aug Botoc, Iacob Musca, T. Stan, Gligore Mladin, F. Leuca, I. Morariu, P. Vancu, G. Pap, Motorca, Muscan, P. Vesa, țărani fruntași George Bogdan și I. Tripon (Agris) Coemă, (Micălaca), Ursu D., Ursu N. (Curtică), Pantos, Micluța, I. Dan, St. Bonca, I. Popovici (preot Vîrșand), Iosif Vuculescu, G. Costin; Vuculescu (Sepreuș), Protasie Giuleșcu, Iustin Dascal, Ioachim Turcu, T. Cizmaș, St. Antonescu, N. Mora, Simion Moieriu, I. Frâncu, Ilie Urs, T. Guleș, I. Roșu (Semlac), I. Ardelean, P. Milovan, Leuca, (Covășin) și peste vre-o 40 țărani fruntași viriliști și aleși de prin toate comunitățile.

După ce d-nii M. Veliciu și Dr. I. Suciu s-au ridicat cu putere împotriva fără de legilor ce s-au săvârșit la alegerile comunale și congregaționale. În ciu arătând îndeosebi și selbăticia de la B.-Ineu unde la 3/15 Martie Ungurii au spart ferestrele bisericei românești (Rușine, rușine!) au strigat toti Români! s'a început alegerea unui fibrău la B.-Ineu.

Intre candidați era și Romanul Vuculescu Titus, fiu de preot, dar care ce solgabirău în Pecica, și mai ales la alegerea trecută în congregație purtau-se reu în ochii fruntașilor români, acestia au hotărât acum să nu-i dea voturi. A și căzut. Să-i fie spre învețătură și îndrepătare în viitor. S'a ales fibrău Borsos ear conținut prin puterea fișănească s'a ales d. Sever Bocșan.

Venind rândul acum să se răspundă guvernului care înștiințează comitatul că a luat în mâna puterea, după

ADMINISTRAȚIA
Arad, Str. Aulich (Adam)

INSERTIUNILE

de într-o garzonă: prima-dată
7 cr.; a doua oară 6 cr.;
a treia-oară 4 cr. și timbrul
de 30 cr. de fiecare publica-
cție.Atât abonamentele că și
insertiunile sănătoase să plăte-
lăză.Scrisori nefranțate nu se
primește.

căderea lui Bánffy, din partea românească s'a ținut următoarea vorbire

Vorbirea dlui V. Mangra.

Imi pare rău, că nu mă pot uni cu dovoastră, la adresa de încredere, propusă nouului guvern. Declăr în toată sinceritatea, că regret aceasta.

Noi Români suntem cei dintâi, cari am dorit o unire sinceră, am dorit să fim în plăcută poziție ca să dăm expresiune de încredere nouului guvern, care acum și-a inceput activitatea și despre care se zice, că va întemeia o eră nouă în viața noastră constituțională, a pacei, a dreptului, legii, și a dreptății.

Întemeietorii „rei nouă” însă n'au amintit nici cu un evantă de celea ce am fi dorit să auiez pentru pacea terii noastre, mult zguduită. Să distingem bine dlor, că în parlament s'a restabilit pacea și ordinea, dar nu și în țară. — Noi am fi așteptat de la nouul guvern, că între legile, pe cari a zis că le va respecta să facă pomenire și de legea naționalităților, și să ne încredințeze, că cel puțin așa cum este o va și execută. N'au făcut însă nici pomenire de dinsa, precum n'au făcut nici de acele legi, cari jignesc nu numai majoritatea locuitorilor din patrie — a naționalităților — ci jignesc și conștiința părții celei mari a concetățenilor nostri maghiari, înteleag — legile politice bisericești, — de sub a căror scăpare dorește întreaga țară.

Ca pacea și buna-intellegere să fie generală, și restabilită, să nu împărtășească răcent și împărtășească sinceră și loială a legii de naționalități și cu revisuirea legilor politice bisericești.

Aici am vedea și am spera și noi o nouă eră.

Că noi vom în bună armonie și în pace a conviețui cu davoastră și a conlueră la fericirea și prosperitatea patriei noastre, — cea mai eclatantă dovedă, că am luptat cu toată inima noastră să ajungem aici în această corporație, unde să stăm față în față, ca să ne clarificăm părările și să ne întelegem unii cu alții.

Cu mari și grele lupte am ajuns aici, și ne susținem. Sistemul păcătos ne-a impiedicat și ne împedescă. Trebuie să se ia măsuri în direcția aceasta, ca acest sistem condamnat chiar și de publicistica maghiară mai trează, — să se îngroape.

Bătă ce scrie un publicist reputat al davoastre în ziarul „Haza-k” de Dumineca trecută:

„Sătim, că din comitatele comitatense cetățenii oposiționali peste tot au fost eschizi... Dacă Coloman Szell a deschis porțile, ministrul de interne să îndrumăze pe țigani, ca să lase să intre în corporațiunile comitatense, în comisiunile din centrul și altele pe cetățeni spre a și exercita drepturile, fără deosebire de naționalitate, religiune și de clasă...”

Bătă primul pas prin care Davoastre puteți arăta că voi și serios ca pacea să fie redată nu numai parlamentului, ci terii întregi. Dar veniți pururea cu „ideia de stat”, nefericita de idee care face peste putință ori ce conlucrare sinceră și armonică cu Davoastre, fiind că prin ea se urmează politica de rasă ca principiu vietii de stat. Si aceasta este o greșeală fundamentală, căci statul nu e insuși scopul suprem al cetățenului, ci mijloc pentru ajungerea scopului suprem: fericirea individuală a omului, și toate instituțiile din stat trebuie să coacure la fericirea individului, nu la absorberea lui.

Individualitatea noastră etnică se întemeiază pe dreptul firei, care nu-l poate defini la legăa omenească: *Civili ratio natura jura corrumper non potest* — a zis jurisconsultul roman Gaius. De aci dreptul inprescriptibil al limbii naționale pentru

fiecare individ și popor. Cere respectarea lui în numele libertății care și ea este un drept firesc, după care fiecare individ își desvoltă facultățile sale fizice morale și intelectuale independent de ori ce constrințe exterioare.

La întemeierea și organizarea statului ungur modern alătura cu înțelegerea patriei Francisc Deák a conlucrat profund cugetatorul baronul Eötvös. Eată ce zice acesta cu privire la dreptul firesc a fiecărui popor din patrie de-a trăi cu limba și naționalitatea sa:

„Vom putea ajunge acolo, ca împedecând mișcarea liberă a naționalităților în comună și comitat, să amușim vocile, cari umplu pe unii acumă cu atâtă teamă; putem ajunge, ca întreaga educație fiind concentrată în mâinile guvernului, să folosim drept mijloc întră răspândirea propriei noastre limbi; dar aceea: că adăcea diferențele naționalități ce trăiesc în țară să și părădă conștiința individualității lor, să nu se insuflească pentru propria lor naționalitate, nu o vom ajunge pe această cale, înțocmai așa, ca și altii, cari au încercat-o față cu naționalitatea maghiară cu aceleași mijloace; ear' rezultatul, pe care putem socrătă nu mai în aceea că mișcarea, pe care am înălțat-o de pe suprafața vieții noastre publice, cu atât mai adânc își exerciază efectul; și aversiunea, care acumă există în contra limbii maghiare, s-ar preschimba în dujmănie contra statului, contra unității patriei”... (A nemzetiségi kérdes.)

Cred că nimeni dintre D-voastră nu va trage la îndoeală patriotismul luminat al baronului Eötvös. Am citat cuvintele lui în chestia națională mai ales că șeful actualului cabinet este un elev al școalei lui Deák și Eötvös. Si când dăm răspuns la nota nouului guvern îmi ţin de datorință că patriot sincer, să-i atrag atenționarea asupra simptoamelor și stărilor abnormali, cari pe noi români ne fac nemulțumiți.

In considerarea acestora, până când noui guvernuri nu va dovedi prin fapte că respectează justele pretensiuni ale naționalităților din patrie noi Români nu putem vota adresa de încredere.

Sute de găsuri românești iștnu nesc în aplaște frenetic. Ungurii caută să le înăbușe însă vociferând, cum le este năratul.

Un rătăcit.

Acest rătăcit este Severul Taichii, fiul protopopului Bocean.

În rîndul trecut în afacerea Krievany, votase cu... Români. Pe semne pentru ca să-i facă pe cei dela putere a-l pune birău. A și ajuns. Ear acum că este cu „domnii” stăpânirei, și mai ales că-l alese și controlor, se apucă să combată cele spuse de d. Mangra, zicând că trebuie să ne arătăm și noi veselia că a venit la putere Széll, în care să avem toată încredere.

In vorbirea sa, cum are obiceiul, a amestecat de toate, atacând pe d. Mangra și pe toți naționaliștii, lucru care pe Români i-a scăbit și i-a făcut să-i strige tot felul de cuvinte aspre. Incuragiat de vorbele tatălui său, (vesel că înșărăt își vede și el fiul capătuit, din mila fișpanului) și de strigătele Ungurilor, urmează naivitate să spună că în luna și în soare, fără cap și fără coadă.

Dr. I. Suciu

Se școală însă dl Dr. Ioan Suciu, și într-o vorbire strănică, cum rar se aude în congregație, între risetele tuturor Românilor și spre necazul Ungurilor, puzderie îl face pe bietul „Sever al taichii.”

Arată cum abea adineatori fișpanul îl face slujba și el deja își ia nasul la purtare, vrând să dea lectie unui fruntaș ca dl Mangra și tuturor bu-nilor naționaliști. Respinge cu indigne-are această lectie și înfruntă pe Sever că a adus în vorbă și afacerile bisericesti române, la care Sever

nu se pricepe, cum de altfel la puține se pricepe.

După ce l'a scuturat bine pe Sever, dl Suciu a arătat și el motivele pentru cari Români nu pot anticipa încredere lui Széll, căci multe guverne au venit la putere făgăduind frumoase lucruri, dar' față de Români și peste tot — de naționalitați, nu s-au ținut de vorbă.

Ungurii au hotărît apoi că ei vor saluta cu încredere noul guvern.

S'a procedat la alegerea comisiei permanente, în care 9 locuri s'au dat și Românilor. Între cei aleși e și dl Dr. Suciu.

Joi s'a ținut a doua ședință în care s'au rezolvat afaceri fară mare însemnatate și fară nici o discuție.

DIN ROMANIA

Invățământul profesional.

Dl Spiru Haret, ministru al școalelor, a reputat un nou succes. În ședința dela 21 c. Camera a votat (cu 68 voturi contra 11) luarea în considerație a proiectului de lege privitor la invățământul profesional.

S'a procedat apoi la discuția pe articole.

Numire.

Dl inginer Ioan Băulescu, fiul protopopului Baiulescu din Brașov, a fost numit profesor la școala de poduri și sosele.

Din Năsăud.

Proiectul pentru calea ferată Români bravi și nemernici. Mân'o Ciocan!

Nu de mult s'a scris în prețutul D. V. ziare despre un nou proiect pentru ridicarea unei linii ferate ve valea Someșului. Acuma sunt în poziție a prezenta On. cetitor proiectul în scurt, care a fost prezentat reprezentanțelor comunale a comunelor grănițărești.

Eată proiectul: Societatea liniei ferate de pe valea Someșului voiește a deschide o nouă linie ferată dela Beclan până la Ilva-mică în lungime de 433 Km. și care va costa 1,112 700 fl. din care sună 35 percente, adăcea 635 mii fl. se va acoperi din un ajutor de stat și cu „acțiuni fundamentale” ear' 65 percente prin „acțiuni de prioritate”. Mai departe societatea căilor ferate mai contează la un ajutor de stat de 110 mii fl. ear, 525 000 fl. ar fi să acoperi din „partea celor interesați”; cei interesați în prima linie ar fi comunele grănițărești, cari au păduri estinse și apoi neguțători de lemne, dar find că acestia nu dispun de parale, suma mai sus amintită ar fi a o plăti comunele grănițărești din venitul pădurilor. Între astfel de imprejurări societatea căilor f. s'a adresat la ministrul de agricultură cu rugarea:

1). fondul pădurilor, manipulat comunitativ, a comunelor din fostul district al Năsăudului să contribue la construirea căilor ferate cu 400 mii fl.

2). diferența de 125 mii fl., care sună nu o pot plăti întreprinzătorii jidani să o anticipe tot fondul pădurilor comunale.

Față de acest proiect a direcționei ferate, direcționarea silvanală are părere:

1). Societatea căilor ferate să se îngrijască pentru acoperirea sumei de 25 000 fl.

2). Fondul pădurilor comunale să ieșe acțiuni fundamentale de 300 mii fl.

3). Comunele să „anticipe” și diferența de 200 mii fl. Dar find că comunele nu dispun de parale suma de 500 mii fl ar fi să acoperi prin un înprumut contras prin amortisare pe 24 ani cu 7 percents. Proiectul vorbește mai departe de „marile avan-

tage”, devenitele colosale ce ar avea co-munele grănițărești prin exploatarea pădurilor etc. Toate aceste lucruri bine înțelese sunt puse numai pe hârtie, căci în fapt nu au basă reală.

Acest proiect desastroz, din multe puncte de vedere, pentru noi grănițeri e susținut cu tărie în prima linie de agentul jidovesc deputatul mameșul Ciocan, care deși e deputat unui cerc aproape curat românesc nu să îngrijește de „interesele finutale” (vorba lui Pleșo) a poporului român ci merge mână în mână cu ceata geșefilor jidani și cu acei cari lucră pentru ruinarea materială a Românilor someșeni. Concesiunea pentru edificarea acestei linii ferate e dată din partea parlamentului ungur încă din anul trecut în mâna lui Ciocan. La acest loc cred potrivit a spune că de când Ciocan e deputat toate lucrurile se înăspresc, ordinaționi peste ordinaționi ministeriale, cari jignesc adâne drepturile grănițăreștilor, cu un cuvânt Ciocan e un satrap, un usurător a ținutului ce el îl reprezintă. Se nu uite însă dl Ciocan, că mai are numai doi ai de deputație și amară va fi refuzata lui cu alegătorii sei. Până atunci făți mendrelle de Ciocan și o mână, mân'o!

Organele administrative au primit întrumarea ca să facă tot posibilul, ca acest proiect să fie votat de reprezentanțele comunale. Zile întregi prim pretorul Năsăudului neașul Béldó Kalmán, — prieten intim a lui Ciocan — a cutreerat satele, și rugat și amenințat reprezentanțele comunale ca să primească acest proiect, a ținut ședințe secrete cu notarii și cu cățiva preoți scăpați; dar înzadar vor fi toate sfotările șoviniste. Lovitura ce a dat guvernul și Ciocan gimnasiului din Năsăud prin denumirea domnului Gheție de director-substitut a gimnasiului a trezit pe grănițeri din somn și astfel noua lovitură i-a aflat pregătită. — Bărbații luminați ai grănițăreștilor studiind proiectul și affându-l său și periculos intereselor ținutului, tot ce e românesc a fost avisat despre nou proiect și indemnati la luptă.

In 19 l. c. a fost pus la desbatere acest proiect și în reprezentanța comunei Năsăud și care fiind compusă și din geșefari jidani și nemți, lupta nu era tocmai usoară. Proiectul a fost combătut cu mult succes din partea d-lor Dr. Pop, Dr. Moisil, Rusu etc, ear' rezultatul a fost, că s'a amânat propunerea pentru... totdeauna. — Asemenea a fost respins proiectul și de comunele Salva și Rebra-mare. A fost însă primit de comuna natală a urgențitului deputat Ciocan, unde notarul Pinka István, decorat ca și Ciocan cu cruce pentru merite, tractând pe reprezentanță cu beatură nu numai că au primit proiectul, dar și roagă ca să le aducă „gezás”. Rușine să le fie!

Rezultatul din celealte comune până acumă nu se știe, dar sperăm că proiectul va fi respins de toate celealte comune.

Uu grănițer.

Adevăruri despre Kossuth.

Duminecă trecută, în 12 Martie nou, locuitorimea maghiară de pe „salăzurile (tanya) din jurul Seghedinului se strănsese la una din ele, unde e o bisericuță, pentru a sărbători și ea revoluția lui Kossuth din 1848 care se începu în anul acela la 15 Martie.

S'a întâmplat însă, că tocmai cel ce făcea slujba bisericăescă și rosti predica, un călugăr catolic cu nume Stupek, de neam Slovac, povestea poporului tocmai adevărul adevărat despre Kossuth și ai lui, căte blătămății și păcate au săvârșit, „pentru care — zise — să răspundă colo sus, înaintea judecății lui D-zeu.” Călugărul a istorisit și că de neomenes, necinstit să a purtat Kossuth cu naționalitățile nemaghiare toate. Între altele a zis și următoarele:

„Când în 1849, Kossuth trimise pe Dragos la Iași, acesta s'a arătat gata a primi condițiunile de pace, trimise și soli în lagărul lui Hatvani, ear' Români începând a de-

pune armele. Întră aceea însă Hatvani cu milicia lui facu mai multe mișcări, pentru a învinge pe Români, cari băgând astă de seamă, mai întâi năvăliră în casa lui Dragos, il prinsă crezând că i-a trădat, și apucându-de păr il traseră prin fereastră afară, unde i dărăbură capul și trupul cu seleni.”

Povestind apoi faptele mai departe ale lui Hatvani față cu Români, călugărul nu pe acesta l'scoase vinovat, ci mai curând pe Kossuth, la căruj poruncă se întâmplau toate; astfel dar el a fost blâstmat și urzitorul tuturor relelor, el, Kossuth, omul aturisit.

Se înțelege, că „domnilor” nu le-a plăcut, cum a vorbit călugărul, ci mai bine i-a apucat furia și nu s'au linistit până bietul n'a fost alungat din loc și trimis la mănestirea din Szolnok. Nația însă de pe salăsele totuși a auzit odată adevărul adevărat despre Kossuth și de sigur se va gândi încă asupra celor auzite.

DIN MUNTII-APUSENI.

19 Martie, 1899.

Onorate de Redactor!

De când Moții au fericirea de a să ține de vestitul comitat: „Turda-Aries”, de care cinstița stăpânire contra voinei comunelor și locuitorilor i-a incopciat, pedești tuturor instituțiunilor noastre culturale, dar cu deosebire institutelor noastre de bani pus-an, munca ncobosită și zelul bărbaților nostri cu durere de neam învinisau însă toate obstacolele și din nimic, mult au făcut. Încă în anul 1887 au înființat în Turda cea vestită, un institut de bani cu un capital social de 80.000 fl. „Ariesana”, care suținează cu pași mari și solizi cu toate că în Turda afară de acest institut de bani mai sunt încă 3 bânci maghiare, progresează așa încât astăzi și-a putut ține adudarea generală în propriul edificiu, care valorează aproximativ 7000 fl. are un fond de rezervă de 20.590 fl. v. a. și un profit net de 8186 fl. v. a. cu toate spese mari, ce le-a avut cu adaptarea localului. Progresul ce acest institut l'a făcut în timp relativ scurt dă de minciună calumniile debitate despre acest institut — durere — și de unii dintre ai noștrii și din partea adversarilor nostri.

Mulțumită se cuvine conducătorilor acestui institut, cari nu au crutat nimic pentru că să aducă institutul la adevărată florire, mulțumită se cuvine cu deosebire dlui președinte Iuliu Bardosy, care deși locuiește în Sibiu, nu crută nici timp nici osteneală împreună cu călătoriile de la Sibiu la Turda și de la Turda la Sibiu, premiend spesele, cari încă numai în parte î-să rebonifice. În 28 Februarie a. c. și-a ținut adunarea generală al doilea institut românesc de bani: „Doina” din Câmpeni pentru a treia oară, din bilanțul arătat să vede că acest institut și-a început activitatea cu un capital de 30000 fl. v. a. și că astăzi are un fond de rezervă de peste 7000 fl. v. a. ceea ce dovedește că bărbați desinteresați bărbați harnici să slăbească în fruntea acestui institut „Doina” din Câmpeni și că nu mult timp va trece când un loc de frunte va ocupa între institutele noastre de bani.

Atât „Ariesana” cât și „Doina” au votat în proporțione venitului sume însemnate pentru scopuri culturale românești.

Fiind ambele instituții de bani sigure, ceea ce garantează pe deplin valoarea bărbaților cinstiți și desinteresați, ce să slăbească în fruntea lor, trebuie sprințite, și cei ce au bani să-i depună la aceste societăți, cu atât mai veros este că pe lângă că-i sunt banii siguri, mai primesc după capitalul seu lor 6%.

Moțal.

(1080 fl.), în total deci suma de 16000 Mk sau 9600 fl. Comunicatul despre mersul întreprinderii la sfîrșitul anului întâiu sună (1) Asociația și-a început activitatea într'un an de tot nefavorabil. Grăul a fost de tot slab, au ajuns la vînzare 2248 măji de săcără și 479 măji grâu întrebuițat ca nutret, aşadară suma rotundă de 2500 măji. Tocmai anul acesta nefavorabil însă a dovedit, că sub împregiurări normale un magazin de cereale se poate bine susținea. Până la sfîrșitul anului s-au putut acoperi toate cheltuelile avute cu asigurare, interesele capitalului inițial etc. și cu toate acestea bilanțul afacerii s'a încheiat cu un profit de 163,44 Mărci. Beneficiul procurat țărănilor care au luat parte în socotește darea de seamă cu 1 Mk per măjă. Mai departe a dovedit aceasta întreprindere, că un grânar cu un reviriment anual de 2500 măji de cereale se rentează deja.

Avantajele ce le prezintă deci elevatorul se potențează, dând pe lângă o agricultură mai intensivă și o industrie de morărit, pînă la un commerc mai viu. Ba aceste două ramure principale ale economiei naționale deodată, poate să patrundă

(1) Verlandskundgabe 1895 nr. 10, 11, 1896 nr. 6 1897 nr. 8. „Die Landwirtschaft in Bayern“ Denkschrift 1890 p. 76.

cu succes și prin vîile noastre mănoase o cultură mai înaltă.

Desavantajele împreună cu ele-vatorul sunt așa de minime, îndeosebi dacă presupunem o conducere solidă, încât e de dorit ca să vedem că mai curând înflorind prin centrele noastre agricole aceste binefăcătoare instituții. În prima linie sunt chemate bâncile noastre să ia inițiativa la înființarea de grânare atât de necesar simțite, mai ales în Bănat, până mai e timp și având în vedere poziția creată țărănilui nostru de împregiurările vitrege în care trăește, să pare a fi timpul suprem.

An. Ca.

DIN BIHOR.

Beliu, 9/21 Febr. 1899.

Locuitorii Bielilului năuite de a. 1894. au avut îslaz în prisosință. Prasau vite pentru lucrarea pămîntului și pentru vînzare, din al căror preț își aduceau toate lipsele căsări de preste an.

In acel an, urbariașii de aici, au vîndut pădurea de pe teritoriul comunal 260 holde unde dela comasarea pămîntului până atunci au păscut vitele noastre a tuturora preste vara întreagă.

După tăierea și transportarea lemnelor de pe acel teritor, — în înțesul legii — eram constrinși prin poruncă a-l planta cu arbori preste tot deodată, prin ce eram eschiși de acolo cu vitele 40—50 ani.

Astfel comitetul nostru comunal, prevăzând că oamenii rămân fără îslaz preste vară, a esmis o comisiune — al cărei membru am fost și eu — la înaltul ministrului cu rugarea de a ne absolva de sub deobligămentul plantării arborilor pentru că să putem folosi acel loc de îslaz și mai deosebit.

Ajungând în Budapesta, am bătut la ușile unor bărbați laici Romani, cu vază și și de influență mare la ministeriu, cu rugărea de a ne esopera audiența și a ne proteja după posibilitate. Ni-au deschis ușile dar' durere! cererea noastră au respins.

Spre norocirea noastră și a conlocuitorilor nostri, tot atunci am convenit eu singur pe stradă cu M. Sa D. Iosif Goldis vicariu episc. al nostru. L-am comunicat afacerea în carea am fost esmis, și povestindu-i și întîmplările de mai năiente cu baterea ușilor, M. Sa ca archimandrit la simpla rugare a mea a primit cu placere sarcina de a face cele posibile la locul competențe pentru obținerea rezultatului cererii locuitorilor Beliului, resignând la ori și ce remunerăriune.

După reîntoarcerea deputaționii acasă, la vî'o 2—3 luni, ne și întîmpină decisul înaltului ministeriu adresat și Măriei Sale Domnului vicariu episc. favoritoriu pentru toți conlocuitorii mei avuți și săraci asemenea.

Acuma cu ajutorul lui Dumnezeu, avem îslaz pentru vitele noastre în abundanță.

Eată o binefacere a M. Sale pentru orașul acesta, ce om de ani, nu e în stare să o prețui. Va rămânea în memorie din generație — pentru carea multămindu-i

călduros, rog pre D-zeu cu smerenie, să respălăască cu darurile sale cele bogate și să-i ajute, ca și de aci înainte se poate fi în stare de a săvârși multe și nenumărate fapte bune. Paul Gavrillete inv. gr.-or., asesor consistorial, membru al comitetului orădenesc.

Din Bănat.

Bozoviciu, luna Martie, 1899.

La votul de neîncredere ce s'a publicat în „Tribuna Poporului“ acoperit de câteva sute de subscríeri, la adresa domnului locotenent în pensiune Ilie Curescu, actual președinte al comunității de avere din Cârnanțea, domnia-sa a răspuns tot în această prețuită foae, cu gândul, cred, ca să reducă valoarea acestui vot.

O incercare în această direcție însă este zădarnică, pentru că adevărul nu se poate reduce la neadever.

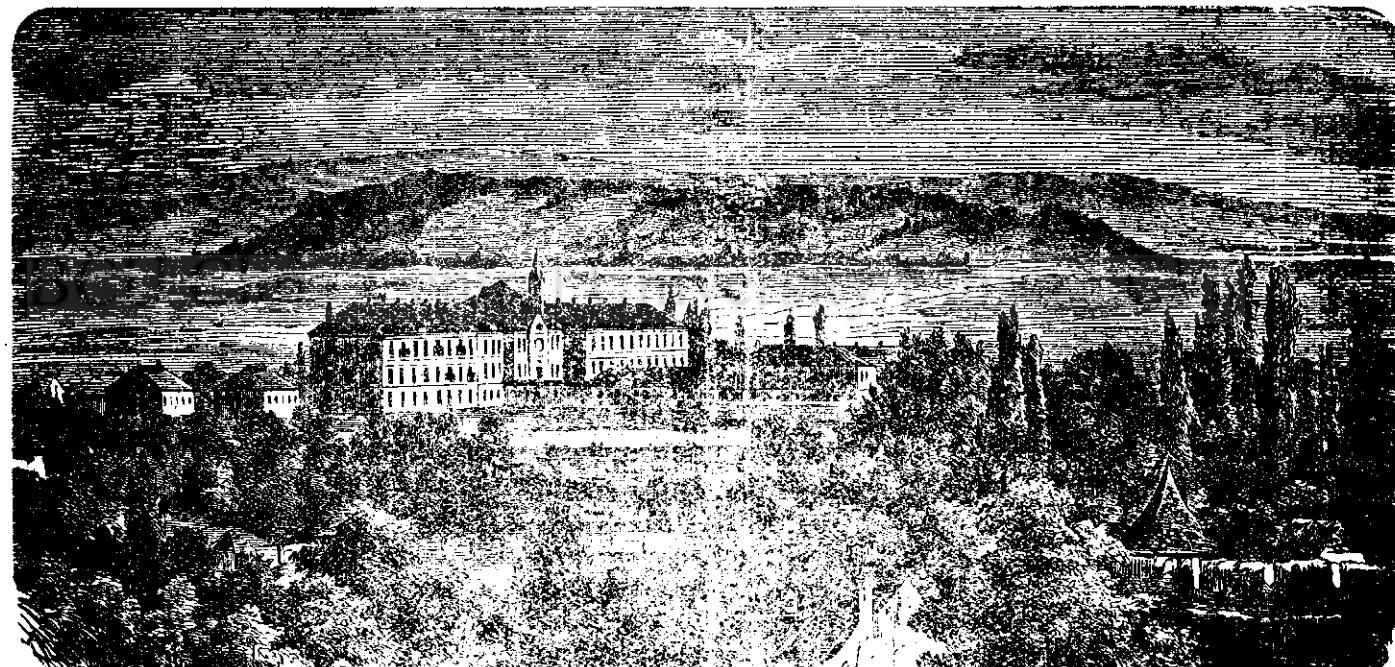
Domnul Curescu, ca în tot deuna, și a luat refugiu: a.) la autorități politice; b.) la personalități și c.) la apucături.

Domnia-sa, în fața votului de neîncredere al grănicerilor, pune resoluția comisarului guvernial, prin care se răspinge protestul acestora, și revocarea acestui vot de neîncredere din partea unora care l-au susținut.

În formă ai dreptate, dilectonemt Curescu. Comisarul guvernului maghiar regesc ne-a respins protestul ce i-l-am înaintat contra alegerii D-Tale de președinte din anul trecut.

Nu bagă D-Ta însă sâma, că ascunderea D-Tale după spatele acestui comisar, este cu un motiv mai mult, ca noi să n'avem încredere în D-ta?

CASA DE SĂNĂTATE DIN SIBIU.

Pe un curup frumos, aproape de Sibiu, e casa de sănătate, unde mulți nefericiți (și Români) și-au recăstigat sănătatea și mintea ebosită.
Mulți însă aici și-au sfîrșit zilele celei mai triste vieți la care mintea nu mai luminează.

Când noaptea mergând la drum, vei auzi mai multe cântece frumoase cum nu ai mai auzit, să pui batista la ochi și să nu vorbești nimic căci dacă vei vorbi rămâi mut, iar dacă te vei uita, rămâi întocmai cum te vei uita, căci acele cântece sunt cele.

In ziua de Sf. Andrei să nu ești din casă după 12 noaptea căci te întâlnesti la răspântii cu strigoii.

In noaptea de parte se deschide cerul și dacă vei putea fi tocmai în acel moment afară, vei avea foarte mare noroc.

Când ai un ac și îl dă în mâna faci ceartă, iar dacă vrei să nu faci ceartă trebuie să îl înfigă în ceva, iar tu să-l ei.

Când umbli prin casă cu un pantalon tras și cu unul netras își va muri cineva.

Când vezi primăvara miel sau fluture și va fi negru te va mânca toată vara purifică.

C A P R A.

(Legendă.)

Vor fi mulți, cari nu știu: de ce are capra barbă și nu are coadă și păr pe genunchi?

Lăpușul îi venise dor de carne de capră;

dar' de unde! căci pe acele vremi capra nu umbla pe jos, ci pe sus: trăia pe arbori, sburând din vînul într'altul, dându-și avânt cu coada — căci pe atunci avea coada lungă și stufoasă.

Lupul văzând că nu i nădejde să-și stimpele dorul și pofta, a început a cărti contra lui Dumnezeu: pentru ce l-a făcut, cum l-a făcut... și nu-i dă puțină să mânăbarem o capră? fie căt de bătrâna, dintre ale avutului și zgârcitului.

Dumnezeu a strigat lupului, să nu mai cărtească, căci îi va face rînd bun; deci a dat poruncă lui Sân-Petru, ca să lovească o capră peste genunchi, să amorțească puțin, să cază mai în jos... Sân-Petru se

luă prin pădure, cercând să afle o capră bătrâna a cutărui avut — zgârcit; dar' fiind prea multă alegere, Dumnezeu li strigă: să nu peardă vremea, căci mai sunt și alte lucruri. De glasul puternic al lui Dumnezeu, Sân-Petru se spărie și în spaimă sa, grăbindu-se, nici nu băga de seamă, când cu fluera lovii peste genunchi — chiar o capră tinéră dintre ale lui, carea, amorțindu-i tare picioarele, căzu jos și se dusese schiopătând, până căzu în gura lupului și mând și ars de dor și poftă.

Când Sân-Petru a lovit capra, a lovit-o cu așa putere, în căt i-să crepat fluera,

ear' caprei i-să dus părul de pe genunchi. Lovind puternic, fluera a trecut pe sub pântecele caprei și ajungându-i sub coadă, aceea i-se rupse, trecându-i pe deasupra și căzindu-i înainte, capra căzu cu falca în coadă și acolea i-se implântă. Lui Dumnezeu căzindu-i săd de lucrul acela, a strigat rîzind: Așă să fie! și de atunci capra a rămas sătă de coadă, cu barbă și fără păr pe genunchi — trăind pe jos.

G. Bodnariu.

PE MAL.

P'ale mărei ape lini,
Tu frumoasă pescărită,
De-ăși fi și eu, lângă tine,
N-ăși simți nici o dorință.

La pept capul îl-ăși pune,
Ti-ăși cântă cântul de mare,
Si s'ar duce veste 'n lume,
Tet mai tare și mai tare.

Chiar și marea 'nfuriată,
Ar fi blândă, tot mai liniă.
Eară ființă-mi desprătă,
De iubire va fi plină.

Si în fericirea noastră,
Ori și-cine de ți-ar spune
Că e trecătoare, moartă
Să nu crezi în altă lume.

I. C. E.

ANECDOȚE.

De la mare.

O Domnigoardă (povestind): — șase mâini se întinsără atunci spre mine, să mă scoată din apă...

Un Domn: — și pe care ai apucat-o?

Domnisoara: — negresit, pe aceea care n'avea în degăz inel de logodnă...

Bărbatul: — Drăgă, cease-mai, te regăzastură ăsta la vestă...
Tinere levătă: — (cînd). Dar cum să fac? In toată biblioteca mea n'am nici o carte despre cusutul nasturilor.

Cusuta și efect.

— Dacă nu mai e nici o speranță de vindecare, pentru ce vrei să operezi bolnavul, d-le doctor?

— Pentru 100 lei...

Dar, rogu-te, când vr'un comisar guvernial a respectat postulatele îndreptățite ale contrarilor, unelelor streine și dujmane nouă?

Au vestitul Ciocan, modelul D-Tale, precum se pare, care a trințit la pământ pe frații de arme ai părinților noștri, de prin partile Năsăudului, fost a el desavuat vr'o data de comisarii guvernelor reg. maghiare?

Si eu tot te acesea, pune-ți D-Ta mână la inimă și spune: dau înainte interesele acelor fi de grădini și bine-cuvânta vor, fie Români de bine de ori unde, numele lui Ciocan?

Ce, crozi D-Ta, că dacă te provoci la rezoluții date de rău-voieri de ai noștri și de ai intereselor noastre, apoi ne astupi gura și ne faci să ne dăm legăți?

Greșești!

Noi ne supunem forței imprejurărilor, dar nu recunoaștem și nu admitem că acest fel de rezoluții sunt drepte nici chiar dacă ar fi legale!

Zici că alegerea D-Tale de președinte sub propria-ți conducere s'a petrecut asa în virtutea usului. O fi, numai să șii că, sub Doda alegorii nu erau notari cercușii și comunali, nici primari și viceprimari sătești, nici dascăli dela scoale comunale, cunoscuți și recunoscuți cu toții de unele ale străinilor dujmani nouă.

De altminterea un act-două nu constiuție, după a mea părere.

Sub Doda s'a admis pentru că cu toții aveam deplină incredere în conduceră lui chiar și la alegerea lui de președinte, fiindcă el, ușoară să-i fie tărua, — era Român verde, era binevoitor al Romanilor și mai pe sus de toate era mare bine-făcător al nostru al grădinișilor, dar la alegerea D-Tale s'a dat semne redite de neincredere și cu toate acestea n'ai pregetat a-ți conduce propria alegere.

Dar de ce n'ai lucrat și Dta ca Doda, ca să se aleagă în reprezentanța comunității de avere numai bărbați cari întru adever au în vedere binele nostru, și nu de străini?

Stim și noi că de ce, dar să ști și Dta, că tocmai pentru că stim, n'avem incredere în dta, și în zălar te sfortezi să prezentezi lucrul că și când te-ai bucură de aceasta incredere. N'at avut-o la 1890 n'ei nici astăzi, dacă mergi pe calea apărată, n'ei vei avea nici-edată.

Zici, dle locotenent Ciorescu, că o parte din subscratori votului de neincredere, și-au revocat subscririene. Stim și noi despre acest lucru. Dar mai stim, că de altfel trebuie să ști și dta, că această revocare n'a fost de bunăvoie ci stoarsă cu de-a slia de la eameni atenționari de dta.

Să-ți servesc eu un caz din cele multe.

Cedreanu! Zinia din Șopotu vechiu într-o Vineri, adecă intr'zii în care este slobod să se aducă lemne de foc, ascunzându-se într'o moară dela marginea Sopotului-vechiu, a așteptat pe Nicolae Ciortus din Gârboveț, pe care văzându-l, l-a agrădit astfel:

„Te-am provocat de două săptămâni și tu n'ei voit să faci. Acum te bag eu bu-tearcă astă de foc în gloabă ca și cum ar fi un lemn de clădit“.

Apoi hotărât tot cu scopul că să indemne pe cei cari au iscalit votul de neincredere

la revocarea lui, ai strămutat pe codrenii Iovescu și Jurchescu din foresteria Orșova în a Bozovicu.

Cu un cuvânt, toate mijloacele iertate și mai ales neieritate s'a folosit de puțin scrupulosii dar mult atenționari de dta oameni, pentru a stoarce revocarea din întrebare.

Să știu însă, că astfelui de procedură este cu un motiv mai mult la neincredere noastră contra dta.

Doar de apucături, de terorizări, de intimidări și de violentări de constiție, durere, stim demult acum că ești meșter, dar tocmai pentru aceea nu te voim în fruntea noastră și nu avem incredere în dta.

Zici mai departe, că eu om ajuns bancrot, am pus la cale votul de neincredere contra dta.

Ar fi trist de tot pentru dta dacă un falit material și moral ar fi în stare să-ți esprime neincredere cu câteva sute de încui.

E adevărat că eu sunt sărac și nici nu fac secret. Sunt sărac, dar sunt de omenie, de Ciorescu, lucru care, durere, astăzi despre mulți bogați nu se poate zice.

Vorba e însă, când se pășește în publicitate, nu este și nu poate fi că: sărac, ori bogat este cineva, ei că spune adevărul ori nu. Si că noi, cei cu votul de neincredere, am spus adevărul, o dovedește imprejurarea, că dta nu că n'ai putut, dar nici nu te-ai incumătat să combati și să resfingi în merit invinuirile ridicate în contra-ți.

De altminterea, îți mulțumeșc de cinstea ce, fără de vă, mi ai făcut-o când, susținând că sunt bancrot, totuși ai admis că, la al meu indemnă su subscris vr'o 441 de oameni votul de neincredere.

Dacă n'asă fi om de omenie, atunci de sigur nimenea n'ar fi ascultat glasul meu dacă este adevărat ceea-ce afirmi! Dar dta, fără a face personalitate, n'ai putut să fi nici odată de căte ori ai păsit în publicitate și se vede că cu atât mai puțin de astă dată. Proba despre aceasta și următorul cas:

La 7-8 Februarie a. c. licitându-se în Bezoșiciu poenile comunității de avere, de bună samă din înșecinarea dta, s'a adus asistenti (Brisitzer) din p. r. i. Indepărtate, cu cheltuile marișoare în socoata comunității de avere, deși 19 ani de-a rândul su fungat ca atari tot bozovicenii.

De ce aceste cheltuieli fără trebuință și spre paguba comunității de avere?

Pentru că din intențiere ca asistent în cei 19 ani am fost și eu, cu care am avut curgiul să-ți spun în față unele adevăruri, cari se vede că te-ai durut. Dar' bine, sunt eu de vină, dacă dai pricina la astfel de adevăruri?

Zici, că am fost poftit, că să merg la „Tisovița“, că să văd paguba ce susținusem în toamnă că să-ți făcut și eu nu m'am dus.

Imi pare rău, că și în această afacere schimonești adevărul. Eu am fost zis,

să se exmită ancheta de-adreptul din ședința adunării generale așa eram de sigur că la Tisovița s'a făcut pagubă. Dta însă a fost contra. Insuți vei fi știind de ce!

In 30 Septembrie 1898, seara la 6 ore, am primit de la postă încrengătire că, în 2 Octombrie se face anchetare în Tisovița și dacă voiesc pot să merg și eu la fața locului.

D-ta vei fi știind, că din Bozovicu până la Tisovița, îți irebue cel puțin o zi, chiar dacă ai cai și căruță ta proprie. Ei bine sunt puteam eu dar să ajung la fața locului în terminul fixat de prim-forestier Alexandru Diaconovich?

Apoi era și Dumineacă, ziua în care aș fi avut se călătoresc, ear în astfel de zile, dacă n'ai cai și căruță ta proprie, nu în todeauă pot să căpăti altii, cari să te ducă. Dar chiar să-ți fi căpătat, totuși nu mergeam, una pentru că nu eram sigur că pot ajunge la timp, alta pentru că pe la noi din Ciorescu, mulțumita Domnului, să mai fi înca și acum Dumineacile și sărbătorile și au ca pe la D-văoște pe la comunitatea de avere!

Dar' că eu am avut hotărârea firmă să merg la Tisovița, doavadă este următoarea telegramă dată de mine fără amânare după primirea încrengătirii:

,Alexandru Diaconovich, prim forestier.

Caransebeș.

Flind terminul prea scurt a mă putea prezenta la Tisovița, apoi flind și Dumineacă, care zi este pelecă pentru afaceri oficioase, rog terminul a' muta pe alta dată și a mă încrengătă la timp cuvenit, pe-tru că voiesc personal minte să participe la fața locului.“

În această telegramă, ținută cred, în terenii nu numai lămuriri dar și cuviințioși, n'au fost învrednicit de nici un răspuns. Nu știu cu știrea ori fără știrea D-tale, deși aceasta nu impoartă. Vorba e, că s'a anchetat lucru fără mine deși în 2 reuniuni: odată cu graiu viu și altădată pe cale telegrafică, mi am exprimat dorința să particip la ea, și înca pe spesele mele.

Ori crezi D-ta că, prin dejucarea doarintelor juste ale acelora, cari vor să promoveze interesele comunității noastre de avere, căstigă increderea ce nu o ai?!

Mă opresc. Personalitatea n'am obiceiul să fac. Ear' în merit D-ta n'ai răsfrenț nici din multele invinuirile ce ță-s'au făcut ată. În publicitate că și te votul de neincredere a cooperit cu 441 de iscalituri.

Mă subscris, deși știu că, la D-ta nu hărește că „ce“, fără că „cine“ scrie ceva. O fac însă și pentru că să vezi că eu unul nu mă ascund pe față publicității nici nu mă tem de D-ta. * Petro Plășlea.

Casina rom., bal, „Asociațiunea“.

Bocșa-română, Martie 1899.

Comuna noastră Bocșa-română cu o populație de peste trei mii suflete cu drept să numără între cele mai de frunte comune române rurale în toată privința. Înțeligența și starea materială a poporului nostru din această comună traiul, portul și locuințele lui arată chiar străinilor, că acest popor, această comună este mai înaintată decât multe sate nemțesti, cari de regulă stau pe un nivel mai înfloritor decât cele românești.

Scoala cu băncii ei învățători de pie memoria Dionisie Petri și Ioan Tina, au tras brațul sărbătorii în agrul culturii române. Înca înainte de 30 de ani în comuna noastră a existat cor vocal, căre sub conduceră vrednicului învățător Ioan Tina, căruia poporul recunoscător i-a ridicat la mormânt un frumos monument, a aranjat diferite producții totdeauna cu succes

strălucit, prin ce să a puț băsă ridicării scăolei a doară și să plantă idei de a înființa o casină română.

Această stare înfloritoare a comunei noastre își are izvorul în biserică și școală sa. Bătrâni nostri preoți, cari de un sir lung de ani păstrează poporul nostru prin exemplele lor, prin poveștile lor simple dar' folesitoare în ale înaintării și stării materiale, au dat numai bun exemplu poporului nostru.

Dar' această frumoasă idee a fericitului învățător a trebuit să rămână mult timp numai idee, căci un duh necurat și întrigant a făcut a sémâna vrajba în popor, care era să producă fructe foarte amare dacă nu se aplică medicina potrivită, care se vede, că are leac.

Astfel abia acum cărurarii din comună la inițiativa băncilui jude comunal Petru Vîrdău s'a pus din nou pe lucru, au pregătit statutele, cari apoi prin sprijinul protopreitorului cercual lului Cnoty au obținut aprobația mai înaltă și așa acum casina română este faptul plinuit având 85 membri interiori și 2 esterni, aproape toți plugari.

In favorul acestei casine s'a dat difuzate producții și petreceri din ale căror venit s'a format un fond de 300 fl., ear anul acesta s'a dat înătinatul bal din Februarie cu un venit curat de 100 fl. E de remarcat că petrecerile din Bocșa-română în tot anul sunt cercetate de inteligență străină și română din loc și giur, cari totdeauna își petrec bine în mijlocul poporului nostru.

Coroana la aceste lucruri frumoase a format-o adunarea poporală ținută Dumineacă trecută în favorul „Astrei“ sub conducerea exmisului despărțimentului Bocșa, zelosul învățător din Bocșa-montană Ioan Marcu, care ca un adevărat apostol ține adunări de popor din comună în comună spre a câștiga membrii la această operă culturală națională. Atare adunare a ținut și în Bocșa-română în Dumineacă trecută, cu un succes peste așteptare înscrindu-se un membru ordinări cu taxa anuală de 10 fl.; 13 membri ordinări cu taxa de 5 fl.; 6 membri ajutători cu taxa de 2 fl. și 26 membri ajutători cu taxa de 1 fl.

Nu pot încheia acest raport ca să nu exprim dorința de a vedea pe factori comunei noastre totdeauna întruniți la lucruri bune și folositoare ca acum.

Un membru al casinei.

Din Bistrița.

Cum se imbogătesc Jidani!

Jidani Rosenfeld David din comuna Sieul-mare comitatul Bistrița-Năsăud, voind și dênsul să devină bogat că mai în grabă și fără trudă, tucă înainte de aceasta cu 10-15 ani a inceput a și sémâna lăută, trifoiu și alte soiuri de nutret și după ce le adună la un loc, prețindu-le prin agenți corupți la prețuri de 3 ori că ajunge, le asigură și în urmă pe tapetă

Două vorbe bune tare;
Să le țină până moare.

Culese de: Romul Luțoi.

(Din Secași lângă Căraș).

Frunză verde da de fag,
Am avut și eu un drag,
S'am auzit că-i beteag,
Mă mir Doamne, cum să fac
Să mă duc la el la pat,
Să-l întreb de ce-i beteag
O-i beteag de Dumnezeu,
O-i beteag de dorul meu,
De-i beteag de dorul meu
Să-i ajute Dumnezeu.

Culese de: Nicolae Buc.

„Revista ilustrată“ în nrul 1 din anul al doilea are următorul bogat sumar:

După legea cea mai înaltă. O istorie de C. E. Franzos, Cântec. Poesie de G. Coșbuc. Ornamente (Odajele) preoților idolatri. Tipuri de S. P. Simonu Când te văd. Poesie de Nițu Din propria ei putere. Novelă de G. Simu.

Păsăruică albă'n pene
Spune-i mândri că n'am vreme,
C'am o căția de mucre
De toată lumea mă teme,
Să de lună și de stele,
Să de vecinele mele.

Culese de Dimitrie Albu.

*

(Din Bihor.)

Cântă cucul de-al meu dor,
Că-s fecior și nu mă 'n sor!
Cântă cucul de-a mea jale,
Că-s fecior și n'am muiere!
Dusu-s'a cucul pe teară,
S'o lăsat puii să peară;
De-o veni cu cu vreme,
O găsi puii cu pene.
De-o veni cu cu curând,
O găsi puii sburând.
Aseară pe vremea cinii,
Mă smuță mândra cu căinii;
Mă smuță, nu mă smuță;
Că stia că merg la ea!
Ochii mei și-a mândruții
Numai nu să pot vorbi.
Ochii mei și-a mândruții mele,
Numai nu-și pot da inele,
Dorul meu și-al mândruții mele

E ca focul de surcele,
De-asupra să potolește
De desupt să bobotește.
Măi bădiță, bădișor!
Nu mă blăstăma să mor,
Că m'oi pune săoi muri,
Să tu tare te-i căi.
Frunză verde de frăguță
Am o mândră, n'am o sută.
Bate-o drace reu mă ascultă
Că și-aseară o am rugat,
Ca să-mi dee un sărutat,
Nici de acela nu mi-o dat.

Culese de: Adrian Puticu,
ped. ours ultim.

*

De la noi până la Popești,
Răsărită flori domnești,
Dar' cine le-o răsărit?
Bădiță, când o venit.
Dar' cine le-o sămănat?
Bădiță când o 'nturnat.
Frunză verde de orez,
De săr face dealul șes,
Să cală bună de mera,
Cu badea să mă întâlnesc,
Două vorbe să-i șepesc.

GHICITURĂ.

Ce n'a fost de când e lumea și nici va și când ar trebui, sărăgi?

Poezii populare.

cineva să-i aprindă nutrețurile și aceasta s'a întemplat în mai multe rânduri fără ca cineva să fi putut descoperi apucăturile jidanelui.

In toamna anului 1896 fiind nutrețul jidanelui prețuit la 3600 fl. și asigurat la o bancă de asigurare, jidanel dăcălui a promis unui om 20 fl., dacă va aprinde nutrețul, ceea ce nu peste mult s'a și întemplat, însă cu ocasiunea incendiului până când întreg satul a alergat la fața locului, jidanel mulțumit de succesul ajuns nici barăm la fața locului spre ajutarea localiștilor focului nu s'a grăbit. Casul a fost atât de bătător la ochi, încât primăria comunală a început a urmări fapta și în urmă a și descoperit, că jidanel proprietar este complicele tuturor incendiilor întemplate până acum cu nutrețul densusului, pentru care fapta a și fost dat pe mâna justiției și la 16 luni eurente atât densusul ca complice căt și tăciunarul principal, au fost pedepsiți căte la un an de zile temniță grea.

Tot cu această ocasiune s'a dovedit, că agenți de asigurări cu ocasiunea prețurilor au fost coruși și cu căte 3—400 fl.

In urmă e de însemnat, că acest jidan a venit în comuna Sieul-mare ca aduitor de zdrențe și astăzi nu numai în senatul comunal, fără în și congregațiunea comitatului încă e membru virilist.

Bistriță, la 20 Martie 1899.

Bistrițanul.

De la Sate.

Onorate d-le Redactor!

Să lu noi în Pesac se mai afă căte un om se înimă pe care îl doare de noi și acest om este învățător Ioan Popa, care de cand se afă la noi în sat, de multe ori ne-a sfătuină și îndreptat spre bine, astfel și acum la ședința sinodului parochial din 28 Februarie, după deschiderea sedinței ne-a cedit „Raportul general“ al comitetului parochial, despre avereia bisericăscă școlară și despre activitatea comitetului prestată în decursul anului trecut 1898 făcut de d-sa, carele după-ce ne-a arătat starea averii bisericăști școlare și după-ce ne-a arătat activitatea comitetului parochial din anul trecut, în care corporațiunea bisericăscă-școlară e și d-lui membru ales de popor și de cătva timp și no-

tar al comitetului, pune fiecaruia la inimă să ne iubim mai presus de orice limba și legea noastră străbună, ortodoxă zicând d-sa în raportul seu, că moșii și surmoșii nostri au știut să moară pentru acestea moșii de ni-le-au lăsat nouă de moștenire.

A mai zis dl invățător Ioan Popa, că cel-ce nu știe prețul limba și legea sa, unul ca acela nu poate fi nici patriot bun! Pentru că scumpa noastră patrie Ungaria are lipsă și folos numai de acei fi, care știu prețul limba, legea și patria și la casă de luptă știu apăra și mori pentru ele! Drept aceea a mai zis d-lui, că avem o sfântă datorină: să ne jefim pentru patrie, limbă și lege, pentru școală și biserică!

Și drept a vorbit dl invățător. Dar' durează, d-le redactor, că și în comuna noastră Pesac, ca și în alte comune s'au aflat în zisa dlui invățător unii oameni slabii de inger, cari din cauza sgârceniei lor, că nu plătescă cultul și bir la popa, și au părăsit legea străbună și au trecut la unire! Dar' amar s'au înșelați, că acum plătesc cultul la școala nemțescă și peste acia mai plătesc căte 1—2 fl. de după copilul de școală.

Și ne-având popă unit în sat, trebuie să plătescă cocie de aduc pe popa unit din Igris și peste aceea și bani la popa, căci zău nici cel unit nu le face slujbele fără bani, cum au gândit ei.

Ioan Miloșiu,
corist.

*

M. On. d-le Redactor!

Vă rugă publica următoarele:

In comuna Căpruța s'a ținut la 9/21 Martie a. c., conferință invățătoarească, la care adunare au participat invățătorimea mai toată, nu pot tăce următoarele:

Bravul și harnicul fratele nostru coleg Damaschin Medre, a ținut o prelegeră foarte bine nimerită „fală vonă Căpruțenilor“; bravul preot Ioan Crișan a primit invățătorimea cu mare bucurie, ce pe această cale și multămim; — eară dl neguțător Teodor Cosma cu iubită sa familie n'a crăut ostenele, ci a provăzut și bineîndestul invățătorimea murășană cu cele mai fine mânări și bucurii. Pe această cale și dău mare mulțumire, cu deosebire st. d-șoare Cosma, care a condus rândul mesecii.

Tot cu această ocasiune mulțuiesc și eu fraților colegi Giurcoane, Popoviciu D. și dlui Cloambeș, cari prin vorbirile d-lor am fost primit eară în dragostea colegilor mei; eu încă pe această cale poftesc învă-

țătorilor din protop. M.-Radna, mulți ani fericiți — și li rog, ca căte o smintă de a mea, a nu o lăsa să socotină, căci ca invățător de 23 de ani, cu o familie grea și cu multe cheltuieli se întemplită de greșeșe de multe ori „chiar de bucurie“ și aşa își cer seuze.

In urmă multămese iubitilor plugari din Căpruța, cari au ascultat până în capăt conferința noastră.

Berzova, Martie 1899 10/22.

Tuturor de binevoitor:
Vasilean Popoviciu,
invățător.

la-ho-illiric, mai târziu romano-banatic nr. 13. (1767—1872),

Părțile au să apară pe rând. Cei ce doresc să li-se trimiță, sunt invitați a ne înștiința, ca să știm căte exemplare să tipărim. Volumele se plătesc numai după ce au apărut.

Direcția.

Cea mai nouă, ea mai bună și cea mai ieftină

Carte de bucate

A apărut în „Biblioteca noastră“

Poftă bună!

Carte de bucate de Zotti Hodoș Atragem atenționarea cetitorilor asupra acestei cărți, care conține sub 420 de numere, peste 600 de rețete și anume cele mai bune rețete din bucătăria practică și modernă. Această carte să poată fi întrebuită în orice gospodărie românească. Partea cuprinde atât rețetele bucătelor celor mai simple cât și rețete de bucate mai complicate; și adică: Supe, Ciobănești, arsietă postate, rosoluri, aspicuri, galantine, fripturi naționale și franjuzești, torte, parfouri inghețate, ceaiuri, licheruri etc. etc.

Prețul 70 cr. plus porto 5 cr. se află de vinzare la Dna Zotti Hodoș, Caransebeș.

*

„Moda Ilustrată“. Redacția și administrația: Strada Sărindar Nr. 11 în București.

Apare în fiecare Sămbătă.

A apărut Nr. 7 din 13 Februarie. Odată cu numărul acesta se imparte un supliment gratuit, care reprezintă un tipar croit de foi nouă, fără cu satura îndărăt și cu nasturi în părți în mărime naturală.

Cuprinsul acestui număr e variat și interesant atât în ceea-ce privește moda căt și partea literară și lucrul de mână. Se continuă publicarea romanului „Oroberta“ de Leon Baraand.

Prețul abonamentului la „Moda Ilustrată“.

Un an în țară: Lei 10—in străinătate: Lei 13.—
Sase luni : : : : 5— : : : : 6.50
Trei luni : : : : 3— : : : : 3.50

Avis important.

Cerorile de abonamente trebuie însoțite de un mandat postal sau de valoarea abonamentului în mărți postate.

de aceea cred, că prea ușor ne întindem la la tot felul de mixturi, prafuri și piluli, spre sistarea unui atare inconvenient, care este mai mult necomod, decât morb. Cu alte cuvinte, centrele sistemului nostru nervos, mai ușor percepăori și ce inconvenient, decât organismul puternic și creierul primativ și de aceea folosim o multime de medicamente, dar este un lucru pre care foarte puțin îl primesc, acela e statul bun. De multe ori vezi în expozițele prăvăliilor orașelor mari inscripțunea, „Consultație gratuită“.

Ocupațiunea de medic, am ținut-o totdeauna de rea, pentru că dacă inscripțunea ar suna, că pentru consultație trebuie plătit, nici un suflet de om nu ar trece prete pragul acelei apoteci.

Știința juridică în privința acesta, să mai bine, pentru că advocatul își calculează spese, pre care le și primește, pentru consultație pre care de asemenea oamenii nu o urmează, dacă nu cu nas lung, ca și medicamentele, constrânsi de tribunal. Ei însă favorul acesta al științei juridice nu-l țin de soarele răsărit, care l-aș dori pentru științele medicale. De parte este însă ziuă, când lumea va plăti corespunzător statul pre care îl va și urma. Acuma însă oamenii nu rătionează astfel. D-Voastă poate crede că „da“. Oh, „nu“!

Imi aduc aminte, că am consultat cu un așa numit „Arme Teufel“ și am fost chiar surprins crezând, că îmi va urma statul, dar mai târziu am aflat, că până eu i-am vorbit, și am scris în notiță numele altui coleg, dela care primind o sticlă de medicina, de care s-a linștit. Am un pretin, care crede în mine, dar totdeauna îmi spune: „dacă nu mă vindec după trei vizite, mă duce la alt medic“. Foarte adeseori mă admoniază: Așa nu merge.

N. N. a fost la tine și nu i-ai prescris nimic. Nu îi respond, fiind că nu a avut lipsă de nimic.

Aceasta nu face nimic, a venit după recept, și a trebuit să îl dai; oamenii te iau mai în nimic, dacă nu le dai medicamente. Amicul meu a caracterizat foarte bine modelul de cugetare al publicului, că medicul știe cu mult mai mult decât în faptă știe, că sunt medicamente pentru toate simptomele, numai ca să fie medicul atât de istet, ca să le poată afla. Noi specialiști stim că sunt foarte multe morbi, care trebuie să numai observate; iar ordinarea de medicamente contra indicată și la fine la cele mai multe morbi, care au ajuns parte omenei, timpul este un medicament tocmai atât de bun, ca ori și care medicină. Sunt apoi multe morbi, cari nu se vindecă, de căt de odihnă. Mulți cercetează ajutorul

medical, ca atari morbi, pentru vindecarea căroră cu septembrie au luat medicină, dar nu a folosit cel mai puternic medicament: odihna. Oamenii beau ori și ce mediciuă, dar în pat nu se culcă. O! aceea slabeste. Inghit ori și ce pilule ca fizatul să e rămână în mărimea naturală, dar nu sunt în stare să se lipsească de o sugare sau de măsură de bere, bă la aceasta se precepe mai bine, decât ori și care medic; și propriul doctorul X. Y. le a spus însă de mult că au lipsă de ceva ce îl irită și invioșează. Invioșarea aceea a nimicit fundamental nu numai unui singur om. Știința medicală nici nu poate să înainteze cu toată puterea până tine credința oarbă, pre care și au pus o oamenii la specialiști. Nesiguranțele în toate direcțiunile sunt atât de mari, încât omul pregătit și expert, ori și căt de bine și ar explica imprejurările fundamentale ale unui caz și constatarea diagnosei adevărate, ori și căt de fundamental ar cunoaște avantajele cele mai nouă a terapii acomodate, totuși se întâmplă să greșească întotdeauna, și omul naștiitor sau înșelătorul, care vine mai pre urmă, pușcă cel din urmă glonț, își dă aerul ca și cănd el ar fi ocupat fortăreața și ducă chiar și remunerarea neverității.

(Va urma).

NOUTĂȚI

trad. 23 Martie n. 1899.

Alegerea de Episcop al Aradului,
contrar stîrilor publicate, nu s'a ho-
șit încă ziua în care să se facă.
*

Neamurile toate sunt într-o nemaipomenită ferbere. Vor d'odată să ia cu asalt două cercuri: pe al řiriei și Lipovei. De aceea pușau și petrele în mișcare. Protopopul Lipovei increază de parcă ar fi solgăbitru d'al răposatului Răeffy. La consistoriu și sosit plângeri despre nemaipomenitele meltiri ale lui Hamzea, care în ruptul capului vrea să aleagă deputat în sinod pe cucerul d-sale Oct. Putici. Credem, că consistorul va și ciunti ghiarele celor ce vor să-si bată joc de legea noastră bisericească. Cât despre cercul řiriei, e zadarnică ori ce opineală. Neamurile au ajuns să-l aibă spriginitoare abea doar pe haziul dl Oașă din Pâncota, despre ale cărui îspăvări mai primim următoarele:

Facem chiar acum arătare la ven. consistor, să-i lege de gât un disciplinar învenitorului nostru Oașă, pentru că pe la coasă nu-l mai vede nimeni, ci în „hîntul” lui Pavlovits, socrul candidatului neamurilor, colindă prin sate să corteșască. Înțeles că nu e că va abate pe cineva de la candidatul nostru iubit dl Russu řiranu, ci vorba e, că ne face de rîs satul, deoarece având cu sine și o palăcă cu „de cel vechiu”, ajunge pe la casele oamenilor cam „trencheș”.

Așteptăm ca Vener. Consistor să-l desmeticească și să-l îndrumă să-i face datoria pentru care îl plătește comuna, ear nu să se facă slugă neamurilor de cărora domnie săratușă au toti în toate părțile. Cât despre alegători, credem că nici nu trebuie să-i iadernăm, pe cîte să voteze. El vor să-si facă da'oria, alegând în cercul řiriei pe dl Russu řiranu ear în al Lipovei pe dl Dr. I. Suciu!

Tîrgul de țară, care începușe bine, sfîrșise cam slab, din cauza vremei schimbate, venind frig cu ploaia și zăpada, care ține și astăzi încă, și precum se poate judeca, va mai dăinui câteva zile.

Se înțelege, că umezeala picată în cer a adus neprețuit de mult bine sămanăturilor; deși p'alocurea stricat unor pomi înfloriti, cum sunt persici și altele. Dar' astea nu numără nimic — nimic față cu binele pricinuit sămanăturilor.

Comisar de seratină, pentru alegerea modelă în cercul řiriei în locul lui St. Antonescu, care a demisionat, Ven. Consistor a numit pe dl Ioan Bogdan, învenitor în řiria.

Tîrgul săptămânal din Radna, care se înțea până acum tot-daună Sâmbăta, de acum minte e preschimbat pe Marți.

Vînători la Chișineu. Îndată după sărbatorile Paștelor apusene (nemăști) va veni la moșile Săle din Chișineu, arhiducele Iosif Augustin, pentru a petrece câteva zile cu vînatul. Se înțelege, că cu Alteța Sa va veni și o grămadă de altă lume care poftă anume.

Focuri din comitat. În raportul viceșparăului ce s'a cetit în congregația de Merari, se spune, că în cele de pe urmă trei ani s-au întîmplat în comitat 67 focuri; ele mai multe, adeca 11, în cercul řiriei; ele mai puține, adeca 3, în cercul Tîrnova. În 22 casuri, pricina focului era lipsă de grija; de 2 ori trăsnetul; 2 ori nenoșire; 9 casuri se datorează tăciunelor; restul nu s'a putut descoperi cum. Nici un singur reușător din cei 9 nu a putut fi găsit.

Dar. Tîranul fără carte Paul Liuba Adam, reprezentând o fundație de 7000 fl. (peste mii fl.) sub administrația bisericii din care să se deie ajutor copiilor săraci cu talent din comună care ar voi să urmeze

școli gimnasiale, reale eventual școli înalte; fundația constă din acțiuni dela diferite institute românești dar' cele mai multe de la institutul „Albina.”

Deo Dzeu ca să aibă mulți următori.
Aureliu Iana. preot.

Din Patas mai mulți țărani ne roagă să publicăm următoarele: Preotul nostru s'a pus pe lueru cu mai mulți perde vara și să ne pună gornici de câmp cu plată mare să-i plătim și nu știm de unde că la noi în comuna noastră Patas nu e nici o căpătare de bani sau alte venituri; nu ne putem acoperi nici dările statului și el nu mai sta și face la statute și legi civile cari noauă ne sunt foarte de stricăciune el nu se îngrijează de trebile sfintei biserici ca toti preoții.

Foc mare în loc de luminărie la nuntă. Ni se serie: În comuna Vîdra de Jos în Dumineca lăsatului postului de carne, însurăndu-se tlaerul Nicolae Jivoda, după obicei a făcut o nuntă frumoasă cu lăutari și lucru cinstit. După ce s'a înșirat nuntă și muzicanți au intrat în casă, și când era petrecerea mai frumoasă afară foc înjura, cuprinsă toată în flacără mare. Toți nuntă și alți zeci de oameni au sărit întrajutor și nu au putut stânge focu; li-a ars toată șura și grâu și păie fan; norocul că au putut cu greu așă scăpa vituțele și caii.

S'a pornit cercetare, căci se vorbește că focul s'ar fi pus din dușmanie.

Fabricarea ceasornicelor. De când folosirea ceasornicelor de brizunar a luat înținderi atât de mari, încât în fie-care an să vînd cu sutele de mii, fabricile de ceasornice încă s'au dezvoltat în mod necunoscut până acum. Fie-care rotiță și fie-care părticea din ceasornic își are măestrii săi deosebiți, cari nu se îndeletnicește cu alt-ceva, decât pregătind fie care acea parte din ceasornic care își a încredințat. Aceștia duc părțile luate de ei unui măestru conductor, care compune apoi ceasornicul așezând fie-care parte la locul ei. Pe calea aceasta fabricarea oroloagelor merge foarte repede, aşa că în timp de un ceas, un măestru conductor dă gata căte 9 oroloage. Rotițele mai mici se taie cu o masină din table de otel. Într-o zi cu o singură mașină se pregătesc până în 10.000 de rotițe. Interesant este, că la aceste mașini la toate fabricile din lume sunt folosite de obicei femei, și chiar și întocmirea punctuală a oroloagelor este încredințată de obicei femeilor.

Necrolog. Subscrisul, cuprins de durere, anunț tuturor amicilor încetarea din viață a iubitelui și neuitatului coleg Teodor Balint din Husașeu. Răposat și-a dat suflețul în mâinile creațorului în 20 i. c. în al 20-lea an al vieței sale. Rămăștele pămîntești ale defuncțului s'au depus spre vecină odihnă în cimitirul din Husașeu în 21 i. c. pe la orele 4 și jum. p. m., asistând la înmormîntare d-nii preoți: Ioan Vaida din loc și Teodor Popoviciu din Rîpa, apoi învenitorii: Uros Lutai din loc, Vasile Straut din Asand, G. Siladi din Fona, apoi ca foști colegi ai defuncțului în pedagogie Dimitrie Mateiu Inv. în Olcei, și eu subscrisul.

Teodor Popovici, învenitor.

Greatatea capetelor incoronate. Regina Angliei, Victoria, cântăreste 95 kgr; împărăteasa Germaniei, Augusta-Victoria, cântăreste 87; farema, care e de 27 de ani cântăreste 57 kgr; împărăteasa noastră Elisabeta cea omorilă cântărea 50 kgr. Regina cea mai ușoară este regina Olandei. Vilhelmina, care cântăreste 44 kgr; fiind numai de 18 ani.

Lucru cu minte. Guvernul statului Dakota din America-de-Nord voește să introducă o însemnată îmbunătățire în ale căsătoriei. S'a hotărât anume, că de aici înainte atât mirele, cât și mireasa trebuie să aducă atestat despre sănătatea lor trupescă și sufletească, dacă vor să se cunune. Pentru cercetarea medicală se vor întocmi comisiuni oficioase deosebite, înaintea căror trebue să se înșăpozeze mirii spre a fi cercetați. Se va proceda în privința aceasta

întocmai că la asigurările pe viață. *Medicii trebuie să fie cu deosebită băgare de seamă, nu cumva vr'unul dintre miri este boliv, Isau ofticos, sau alte boli, fie moștenite ori uemoștenite, în urma cărora nu se nasc copii zdrașni și sănătoși. N'ar strica zeu, dacă aceasta regulă să introduce și la noi, că de multe ori prea de tot ușor se întîmpă și pe la noi, că cei ce voiesc să cunune, fie din dragoste ori fără dragoste, precum și părinții lor nu iau de loc în seamă, că oare sănătoși sunt copii lor sau ba? Nu se gădesc nici unii nici alții că sănătatea este cel mai de păzit lucru, căci cu căt suntem mai sănătoși cu atât ne pu'em îndeplini mai bine datorințele: cătră D-zeu, națiune și familie.*

Ghițiturile (din nr. 4 și 5) le-au mai deslegat: Iovan Bogioacă (Checia R.); G. Vir. Candin Groza (Brașov); Angelina Jianu (Comoriste); Stoia Goruia (Dogenecea); Cost. Serbu (Gîrboiu); Gligore Păușani (Văscău); Nicolae Rusimir, (Vrani); Iosif Gereu (Jelbeliu); d-șoara Livia Caldarăș (Lugos); Ioan Savu, comerciant (Bobda); Mihaiu Bodrogean alui Vichentie (Pecica); Iosif Petcu, preot (Bazos); Sima Birlea, docinte (Soimuis); Iuliu Rosu, proprietar (Vrani); Vasile Pantea (O Homorod); d-na Emilia Vasca n. M. Popa (Less); Ecaterina Crișan n. Antal (Socoș); Savu Serdineanu Inv. (Bodrog); Dimitrie Cosma, învenitor (Carasău); Maria Curatici (Lugos); Dimitrie Ardelean (Galăș); Petru Bălan (B.-Comlos); Arcadiu Crăsnic, preot (Batiști); Petru Galan, pădurar (Luncă); Pavel Sîrbu (Rudăria); Ioan Verbaschi, diurnist (Oravita); Juliană Buliga (Dragosina); Pana Simion (V.-Hunedoara); Lazar Petrinca (Bucium-Sat); Atanasiu Lazar, învenitor (Olăști). Alții în alt număr!

Deschidere în cercul Lipovei. Se pare, că șerbanul popor din nefericitul protopopiat al Lipovei în vecii vecilor nu se va mai sări emancipa de sub stăpânirea neamurilor.

In acest cerc se fondase „școala de pomii” a rassei nemostenilor, unde se știau în suflul fiecărei odrasile supunere oarbă, lacrimă după bani, geșteștă și ignorarea uturor considerațiunilor de ciunte și datorințe față de interese mai înalte ale bisericii.

Protopopul Hamsea totodată și director executiv la banca „Lipovana” și totatunci și administrator adevărat și omnipotent a tuturor pămînturilor diecesane, de peste 1500 jugere, din acest cerc dispunea în timpul său din urmă ca un stăpân cu sclavi săi, persecutând și amenințând pe toți aceia, cari nu voiau să tragă ca boii la carul încrecat al intereselor familiei eriznicului din Rînov.

Azi însă, multă în prima linie înțelepții fruntașilor din Lipova și cere cari s'au grupat cu toții pe lângă persoana dñui Dr. Ioan Suciu, bărbat decis și neinduplcat în luptă pentru reducerea nemostenilor și adevărată lor valoare, altcum stau la cruce și suntem conviști, că poporul nostru se va întoarce în scurt timp de către exploatațiorii săi fără suflare precum și de către uneltele și agenții lor, toți atâția alțioi vrednice din grădina de pomi a neamurilor, care are „vultul” băncii în loc de altar, și poftă după căstig de stea condusă.

Poșta redacției.

Ego. În numărul viitor. Adăgii. Chestia cu S. M. mare am închis-o.

I. Bogioacă, Checia. Am luat stire de cele scrise. Mulțumim.

Al. Putici, Ianova. Îi facem loc curând.

G. Gubu. Idem.

Vasilonie. Turnu Severin.

Gavrillette S'a găsit.

T. Pop, București. Adevărată ce se face loc.

Evgh. Rusiu, Vrani. Ne aducem aminte.

Săutari frântăși.

Ioan Miloș, Pesac. O să vină.

Un român, și mai ales învenitor care îndezmănușă poporul să nu cumpere marfa de la neguțătorii români ei de la jidovi, și care îndezmănușă pe români neorientați să nu aboneze „Tribuna Poporului”, — e un nemănic, vrednic de rușinat.

De astădată numai atâtă.

Unui abonent. Ajutoarele pentru nemosteni prin foc din comuna Pânczel-Ceh (Szolnok-Doboka) să se trimîtă: Oficiului parochial.

Teodor Muntean, Teiuș. Puteți, chestia de religie nu e pedecă.

Dñui Teodor Muntean. Teiuș. Puteți, chestia de religie nu e pedecă.

Dare de seamă și mulțumită publică.

Cu ocazia petrecerii de dans aranjată la 8 Ianuarie st. n. 1899 în Cermei care a reusit în mod strălucit, au suprasolvit următorii Domnii: Prea cuviosă sa dl. Augustin Hamsea 3 fl; Br. Solymosy (Apatelek) 5 fl; Mauro Jozsef 4 fl; Szeier Jakab 4 fl; Gheorge Gherba 3 fl; Holländer Samuel 3 fl; Dimitrie Popovici 3 fl; Dimitrie Popa (Apateku) 2 fl. 20 cr; Iosif Vuculescu (Sepreus) 2 fl; Szita István 2 fl; Teodor Rosiu (Sepreus) 2 fl; Frații Chirilovicu (Miske) 4 fl; Ioan Cigăriga 2 fl; Dr. Ioan Suciu (Arad) 1 fl; Constantin Gurban (Ienopolea) 1 fl; Crăciun Chera 1 fl; Gheorge Mihuțiu 1 fl; Simion Bulc (Coroi) 1 fl; Constantin Zopota 1 fl; Pavel Dirlea (Jenopolea) 1 fl; Gheorge Sturza (Sepreus) 1 fl; Kohu Lajos 1 fl; Grăi Berger Sándor 1 fl; Scheer Lajos 1 fl; Ioan Cosma (Voivoden) 50 cr. Petru Freantu (Taljos) 50 cr. Waise Jenő (Sepreus) 50 cr. Benger Pál 50 cr. Detrăgănduse spesele 62 fl; reese un venit curat de 53 fl 50 cr; despre care venit cu ocazia unei anului nou, Pă. D. Popoviciu prin o cuvântare acomodată arată epitetul prim ear Sinodul își exprimă mulțumită pentru zelul manifestat de sus numitul preot într-o chivernisire avea biserică cestă.

¶ Cermei la 31. Ian. 1899

Ioan Cigăriga.
casar.

Repriviri economice:

Aproape de o săptămână cade zăpadă și mai ales plouă-plouă mereu, astfel că lipsă umezelei, în care ne a lăsat plini de grive iarna și apoi le-au mărit încă căldurile din a doua jumătate lunii Februarie și ea dințănu la lunei Martie, lipsă aceasta e acum înlocuită printre un beșug de umezeală, care va face mult bine sămanăturilor.

Pe piețele străine prețurile scăzuseră destul de simțitor.

Pe piețele din țară prețurile bucatelor au rămas mai aceleasi.

Prefuri:

Grâu:	s'a vîndut cu fl.	9.90—9.95
secără:	:	7.75—8—
Orz:	:	6.25—6.65
Ovăz:	:	5.75—6.15
Cucuruz (porumb) vechiu	—	—
" nou	4.50—4.65	

Prețuri cu termen:

Grâu pe Martie	fl. 10.86	10.54
Aprilie	9.78—9.95	
Săcără: „ Martie	7.92—8.03	
Cucuruz: pe Maiu	4.55—4.59	

Ovăz: pe Martie	5.72—5.

ANUNȚ.

Subserisul îmi permit a anunța cu stima P. T. Public din Oravița și jur, că am deschis din 15 Septembrie anul trecut în casa lui Medi (mai nainte Végh)

un

SALON DE CROITORIE

pentru haine bărbătești, și că cunoștințele mele în croit și executare fină, ce mi le-am câștigat în decurs de mai mulți ani în capitală mai ales la croitorii de curte, unde am fost în condiție, mă pun în poziție a putea servi pe On. mușterii, cari mă vor onora cu comande, cu croiala cea mai nouă engleză și franceză, rugându-i totodată a mă onora cu comande de

Primăvară și vară

Pentru serviciu real și efectuare solidă garantează cu toată stima

P. Colariu,

croitor.

în casa lui Medi (mai nainte Végh)
etajul I. Nr. 2.

303 1—2

! Intrec ori ce concurență chiar din capitală.!

Unicul magazin pentru tapetărie de hârtie în Arad;

și cel mai ieftin isvor de cumpărăt

Inființată în 1876

Inființată în 1876

Am onoare a atrage atențunea On. public cu intrarea sezonului de primăvara asupra tapetării locuințelor în ori ce stil corespunzător celor mai moderne exigențe, pe lângă deplină garanție

Arangiarea de locuințe, comande de mobile după ori-ce de semn, saloane, dormitoare, prânzitoare, casine și cafenele după stil, decorare de săli etc.

Atelier pentru facerea steagurilor, steaguri pentru reuniuni, păpări pentru biserici brodate sau colorate, pantlice pentru steaguri

Mese de biliard transformare și imbrăcare.

Se primește garanția pentru transformarea meselor de biliard și imbrăcarea lor cu postav, fie în loc sau provincie.

Cu toată stima:

Beran Antal

tapetar și decorator. Piața libertății
(szabadság-tér 20) Arad.

In deposit perdele de pliș, draperii gata, aplicări până la cea mai fină calitate.

ANUNȚ.

Un învățător gr.or. român cu caracter nepărat având o praxă metodica foarte bună, desteritate musicală temeinică și voce plăcută de

BARITON

precum și dexteritatea în ori și ce fel de cântări bisericesti, — din considerare că în comuna în care de prezent să aflu, — nu și poate validata puterile pe terenul musicii vocale (corale), dorește a să strămută tot în calitatea de inv. în o atare comună, în carea un atare individ ar fi bine primit și venit. Locuri cari pot servi ca centre sau chiar și comunele ce sunt în nemijlocită apropierea de tren, sunt preferite.

Condițiunile se stabilesc reciproc — prin mai jos însemnată adresă.

Posta restante.

KOSOVA

Krassó Szörény m.

Allegro appassionato.

293 5—6

Banca generală de asigurare mutuală.

„TRANSILVANIA“

IN SIBIU.

(286) 88—

asigurează pe lângă condițiunile cele mai favorabile:

1. în contra pericolului de foc și explozie; clădiri de ori-ce fel, mărfuri, produse de câmp, mobile etc;

2. pe viață omului în toate combinațiunile, precum: asigurări de capitaluri în casul morții și pentru terminuri fixate, de zestre și de rente.

Deslușiri se dau, și oferte de asigurări se primesc dir. Comitatele: Arad, Bihor, Căușeni, Caraș-Severin, Timiș și Torontal.

Agentura principală din Arad.

(Strada Széchenyi Nr. 1, casa domnului avocat Dr. Virgil Bogdan, etajul al II-lea) precum și prin agenturile cercuale și speciale.

Carl F. Jickeli, Sibiu (Nagy-Szeben)

Cataloage de prețuri (Preț-current) se trimit la cerere